Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0325

Uporaba Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce: vloga EGF/2025/003 SE/Northvolt – Švedska

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 16. decembra 2025 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce na podlagi vloge Švedske – EGF/2025/003 SE/Northvolt (COM(2025)0621 – C10-0270/2025 – 2025/0326(BUD))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2025)0621 – C10-0270/2025),

– ob upoštevanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (EU) 2021/691 z dne 28. aprila 2021 o Evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce (ESPG) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1309/2013[1],

– ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027[2], kot je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EU, Euratom) 2024/765[3], in zlasti člena 8 Uredbe,

– ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovodenju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih

---

1 UL L 153, 3.5.2021, str. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/691/oj.
2 UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
3 Uredba Sveta (EU, Euratom) 2024/765 z dne 29. februarja 2024 o spremembi Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L, 2024/765, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj).

virov lastnih sredstev[4], ter zlasti točke 9 Sporazuma,

– ob upoštevanju mnenja Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve,

– ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A10-0239/2025),

A. ker je Unija vzpostavila zakonodajne in proračunske instrumente za dodatno podporo delavcem, ki so jih prizadele posledice velikih strukturnih sprememb v svetovnih trgovinskih tokovih ali svetovna finančna in gospodarska kriza, ter za pomoč pri njihovem ponovnem vključevanju na trg dela; ker se ta pomoč zagotovi prek finančne podpore delavcem in podjetjem, za katera so delali;

B. ker je Švedska predložila vlogo EGF/2025/003 SE/Northvolt za finančni prispevek iz Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji (ESPG), ker je delo izgubilo 6 486 presežnih delavcev[5] v gospodarskem sektorju, razvrščenem v oddelek 71 NACE Revizija 2 (Arhitekturna in inženirska dejavnost; tehnično preizkušanje in analiziranje), in sicer v regijah Övre Norrland (SE33), Stockholm (SE11) in Östra Mellansverige (SE12), kjer je bilo v referenčnem obdobju za predložitev vloge od 28. novembra 2024 do 28. marca 2025 odpuščenih 5 829 delavcev, pred referenčnim obdobjem ali po njegovem izteku pa 657 delavcev;

C. ker je bilo v referenčnem obdobju, ki ga zajema vloga, ugotovljeno, da je bilo presežnih delavcev 5 829, od tega 5 561 presežnih delavcev, ki so prenehali opravljati dejavnost v podjetju Northvolt AB (Northvolt) in njegovih hčerinskih družbah[6], ter 268 presežnih delavcev pri osmih dobaviteljih in proizvajalcih v poproizvodni verigi podjetja Northvolt;

D. ker vloga temelji na merilu za pomoč iz člena 4(2), točka (a), uredbe o ESPG; ker je za dodatnih 657 presežnih delavcev, ki so prenehali delati pred štirimesečnim referenčnim obdobjem ali po njem, mogoče ugotoviti jasno vzročno povezavo z dogodkom, ki je povzročil prenehanje delovne aktivnosti presežnih delavcev v referenčnem obdobju, kot zahteva člen 6(2) uredbe o ESPG;

E. ker je bil Northvolt specializiran za arhitekturne in inženirske dejavnosti, tehnično preizkušanje in proizvodnjo baterij; ker je podjetje 12. marca 2025 vložilo predlog za stečaj, ker je imelo težave s proizvodnjo, zlasti zaradi prevelike ponudbe, ki je posledica velike konkurence zaradi uvoza, predvsem iz Kitajske, ki s svojim 80-odstotnim deležem v svetovni proizvodnji baterij obvladuje svetovni

---

4 UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj.

5 V smislu člena 3 uredbe o ESPG.

6 Vključno s skupnim podjetjem Northvolt in Volvo Cars, za katero je Volvo Cars v začetku leta 2025 pridobil vse delnice, da bi bil edini lastnik teh družb.

trg;

F. ker Evropa potrebuje močno in konkurenčno industrijo baterij, da bi zmanjšala škodljive strateške odvisnosti in okrepila svojo industrijsko avtonomijo ter dosegla svoje cilje glede podnebnega in energetskega prehoda; ker se industrija baterij in dobaviteljev spopada z visokimi stroški energije in kapitala, zamudami pri proizvodnji, izkrivljanjem svetovnega trga ter vse večjim konkurenčnim pritiskom proizvajalcev iz tretjih držav, zlasti Kitajske[7];

G. ker švedska služba za zaposlovanje (Arbetsförmedlingen) zagotavlja nacionalno predhodno financiranje in sofinanciranje ukrepov;

H. ker so bile upoštevane zahteve prava Unije in nacionalnega prava o kolektivnem odpuščanju;

I. ker bi morali biti finančni prispevki iz ESPG usmerjeni predvsem v aktivne ukrepe politike trga dela in prilagojene storitve, katerih cilj je, da se upravičence hitro in ponovno vključi v dostojno in trajnostno zaposlitev v njihovem prvotnem sektorju dejavnosti ali zunaj njega, hkrati pa pripravi na bolj zeleno in bolj digitalno evropsko gospodarstvo;

J. ker sredstva ESPG ne smejo presegati najvišjega letnega zneska 30 milijonov EUR (v cenah iz leta 2018), kot je določeno v členu 8 Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093, spremenjene z Uredbo (EU, Euratom) 2024/765;

1. se strinja s Komisijo, da so pogoji iz člena 4(2), točka (a), uredbe o ESPG izpolnjeni in da je Švedska na podlagi te uredbe upravičena do finančnega prispevka v znesku 8 526 322 EUR, kar je 60 % skupnih stroškov v znesku 14 210 537 EUR, od česar stroški prilagojenih storitev znašajo 13 663 977 EUR, stroški priprave, upravljanja, informiranja in oglaševanja ter nadzora in poročanja pa 546 560 EUR;

2. ugotavlja, da so švedski organi vlogo predložili 16. junija 2025, Komisija pa je na osnovi dodatnih informacij, ki jih je posredovala Švedska, oceno te vloge dokončala več kot štiri mesece pozneje 28. oktobra 2025 in jo posredovala Parlamentu še isti dan; poudarja, kako pomembno je, da se čas obravnave med predložitvijo vloge za pomoč iz ESPG in sklepom o financiranju bistveno skrajša in tako omogoči takojšnjo uporabo finančne podpore; opozarja, da je treba poenostaviti in pospešiti notranje postopke, pri tem pa v celoti ohraniti institucionalno ravnovesje, zlasti pravice Parlamenta kot proračunskega organa;

---

[7] Delovni program Komisije za leto 2026, Trenutek evropske neodvisnosti https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en.

3. ugotavlja, da se vloga nanaša na 6 486 presežnih delavcev, ki so postali presežni zaradi velikega prestrukturiranja podjetja Northvolt, ki je privedlo do največjega stečaja na Švedskem v novejši zgodovini; ugotavlja tudi, da bo skupaj 5800 presežnih delavcev ciljnih upravičencev in da se pričakuje, da bodo sodelovali v ukrepih;

4. ugotavlja, da imajo odpuščanja v mestu Skellefteå zelo hude posledice, saj je stopnja brezposelnosti v prejšnjem letu dosegla 8,2 %; ugotavlja, da ima večina presežnih delavcev visoko stopnjo izobrazbe in da so mlajši od 54 let ter da imajo posebne spretnosti na področju proizvodnje in inženiringa baterij in opozarja, da je treba ukrepati hitro, da bi preprečili strukturno nazadovanje regije, ter poudarja, da je za dolgoročno gospodarsko in socialno odpornost zelo pomembno spodbujati visokokakovostna in v prihodnost usmerjena delovna mesta;

5. ugotavlja, da je ameriško zagonsko podjetje Lyten, vodilno v svetu na področju litij-žveplovih baterij, avgusta 2025 sklenilo zavezujoč sporazum, da bo do konca leta 2025 kupilo preostala sredstva podjetja Northvolt na Švedskem, v Nemčiji in na Poljskem in da namerava odpuščeno delovno silo ponovno zaposliti ob upoštevanju zmožnosti, da jim lahko ponudi enakovredna delovna mesta v regiji; poudarja, da bi bilo treba ponovno zaposlitev obravnavati kot primarno možnost in da bi bilo treba v primeru prevzema vse neporabljene zneske vrniti Komisiji;

6. opozarja, da v dogovoru s sindikati in socialnimi partnerji prilagojene storitve, ki bodo zagotovljene vsem delavcem, vključujejo naslednje ukrepe: poglobljeno oceno in individualno načrtovanje, dejavnosti iskanja zaposlitve in mentorstvo, podporo za ustanovitev lastnega podjetja in za naložbe, usposabljanje za trg dela, tečaje, posebno podporo za vstop na trg dela ali izobraževanje, finančna nadomestila ter usposabljanja na področju digitalnih znanj in spretnosti; poudarja, da bodo švedski organi poskrbeli, da bo izvor pomoči jasen in da bo financiranje Unije prepoznavno, ter da bodo poudarili dodano vrednost Unije, ki jo ima ta ukrep, in sicer s skladnimi, učinkovitimi in ciljno usmerjenimi informacijami različnim skupinam, vključno s ciljno usmerjenimi informacijami za upravičence, lokalne in regionalne organe, socialne partnerje, medije in javnost;

7. poudarja, da so kvalifikacije in veščine presežnih delavcev še vedno ključnega pomena za evropsko gospodarstvo, ki bo kos izzivom prihodnosti in bo doseglo zeleni prehod; zato meni, da je treba mobilizacijo sredstev ESPG vključiti v širši politični odziv, da bi prizadetim delavcem zagotovili ustrezne priložnosti v skladu z njihovimi kvalifikacijami in veščinami;

8. poziva k temeljiti končni oceni izvedenih ukrepov, vključno z jasnimi informacijami o tem, kako so bila sredstva porabljena in ali so bila porabljena v skladu z odobrenimi načrti, zlasti v primerih neposredne finančne podpore, kot sta zagonska in naložbena podpora; zahteva

tudi podatke o številu delavcev, ki so se uspešno ponovno zaposlili, in tistih, ki so zaključili usposabljanje in izpopolnjevanje;

9. ugotavlja, da je Švedska 25. oktobra 2024 začela izvajati prilagojene storitve za ciljne upravičence, na ta dan pa so začeli nastajati tudi upravni izdatki za izvajanje ESPG, zato bo obdobje upravičenosti do finančnega prispevka iz ESPG trajalo od tega datuma do 24 mesecev oziroma 31 mesecev po datumu začetka veljavnosti sklepa o financiranju;

10. je seznanjen, da so švedski organi dali zagotovila, da bosta pri dostopu do predlaganih ukrepov in njihovem izvajanju spoštovani načeli enake obravnave in nediskriminacije ter da bo preprečeno vsakršno dvojno financiranje;

11. ponavlja, da pomoč iz ESPG ne sme nadomestiti ukrepov, za katere so odgovorna podjetja na podlagi nacionalnega prava ali kolektivnih pogodb;

12. poudarja, da so nujno potrebna skladna in usklajena prizadevanja Unije za zagotovitev konkurenčnosti in strateške avtonomije, razvita v tesnem partnerstvu z državami članicami in regijami, da bi ohranili evropsko industrijsko zaposlitveno bazo, ki bo kos izzivom prihodnosti in bo ustrezala zahtevam evropske industrijske avtonomije ter krepila položaj Unije v strateških sektorjih, kot sta industrija baterij in dobaviteljev, hkrati pa spodbujala zeleni in digitalni prehod Unije; poudarja, da lahko samo trdno, odporno in trajnostno evropsko gospodarstvo učinkovito prepreči obsežno odpuščanje, s čimer se v prvi vrsti zmanjša potreba po posredovanju ESPG; poudarja, da je treba poskrbeti za jasno priznanje in prepoznavnost financiranja Unije, da bi poudarili njegovo dodano vrednost in evropsko solidarnost, ki jo uteleša ESPG; poziva k doslednemu in ciljno usmerjenemu komuniciranju z upravičenci, regionalnimi in lokalnimi organi, socialnimi partnerji, mediji in širšo javnostjo; obžaluje, da industrija baterij v Uniji trpi zaradi subvencij, ki jih kitajska vlada zagotavlja svojim proizvajalcem, kar izkrivlja svetovno konkurenco;

13. odobri sklep, priložen tej resoluciji;

14. naroči svoji predsednici, da podpiše ta sklep skupaj s predsedujočim Svetu ter poskrbi za njegovo objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;

15. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo skupaj s prilogo posreduje Svetu in Komisiji.

PRILOGA

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uporabi Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji za presežne delavce na podlagi vloge Švedske – EGF/2025/003 SE/Northvolt

(Besedilo te priloge tukaj ni navedeno, saj je enako končnemu aktu, Sklepu (EU) 2025/2661.)